

Κωδικός Μαθήματος MIR-641DG	Τίτλος Μαθήματος Διεθνής Ασφάλεια και Ενεργειακοί Πόροι	Πιστωτικές Μονάδες 10
Προαπαιτούμενα Κανένα	Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών και Διεθνών Σχέσεων	Εξάμηνο 2 ^ο / 3 ^ο
Κατηγορία Μαθήματος Επιλογής	Γνωστική Περιοχή Διεθνείς Σχέσεις	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική/Αγγλική
Επίπεδο Σπουδών 2 ^{ος} κύκλος	Διδάσκων Δρ. Θεόδωρος Τσακίρης, Δρ. Οδυσσέας Χρίστου	Έτος Σπουδών 2 ^ο
Μέθοδος Διδασκαλίας Εξ' αποστάσεως	Πρακτική Άσκηση Δ/Υ	Συν-απαιτούμενα Κανένα

Στόχοι του Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

- Να προβεί σε κριτική αποτίμηση του περιεχομένου και των παραμέτρων της πολιτικής διεθνούς ενεργειακής ασφάλειας.
- Να ωθήσει τον φοιτητή προς την κατανόηση των τρόπων με τους οποίους οι ενεργειακές αγορές επηρεάζουν/και επηρεάζονται από την διεθνή ισορροπία δυνάμεων και την συστημική της πολικότητα.
- Να αναλύσει τον ρόλο των θεωρήσεων ενεργειακής ασφάλειας στην υψηλή στρατηγική των μεγάλων δυνάμεων.
- Η κατανόηση της σχέσης μεταξύ ενέργειας και περιφερειακής ασφάλειας στις πιο σημαντικές περιοχές του κόσμου σε ό,τι αφορά την παραγωγή και εξαγωγή ενέργειας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Προβαίνει σε ανεξάρτητη κριτική αποτίμηση της έννοιας της ενεργειακής ασφάλειας στις διάφορες διαστάσεις της και των παραμέτρων που επηρεάζουν τον προσδιορισμό της από την εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης.
- Αναλύει τους προβληματισμούς περί ασφάλειας της παγκοσμιοποιημένης αγοράς πετρελαίου και των περιφερειακών αγορών φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας και άνθρακα.
- Αξιολογεί τη σημασία της ενεργειακής ασφάλειας για την υψηλή στρατηγική των μεγάλων δυνάμεων στον 20^ο και στις αρχές του 21^{ου} αιώνα εστιάζοντας στις περιπτώσεις των Ηνωμένων Πολιτειών, της Σοβιετικής Ένωσης/Ρωσίας και της Κίνας.
- Κατανοεί τις προτεραιότητες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Πολιτική Ενεργειακής Ασφάλειας και την σχέση της με την ΚΕΠΑΑ και την ΕΠΑΑ της ΕΕ.

- Κατανοεί τον ρόλο της ενεργειακής ασφάλειας στη διαμόρφωση της περιφερειακής γεωπολιτικής εστιάζοντας στις περιπτώσεις της Κασπίας Θάλασσας, της Κεντρικής Ασίας, της Μέσης Ανατολής/Βορείου Αφρικής, της Μαύρης Θάλασσας και της Ανατολικής Μεσογείου.
- Κατέχουν και χρησιμοποιούν δεξιότητες νέων τεχνολογιών για (επεξεργασία κειμένου, διαδικτυακή διάδραση, ηλεκτρονική ταχυδρομείο) ως εργαλεία μελέτης και επικοινωνίας
- Κατέχουν οργανωτικές και αναλυτικές δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να ερευνήσουν με επιστημονική επάρκεια διεθνή φαινόμενα, με ελάχιστη καθοδήγηση
- Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά βιβλιοθήκες, βιβλιογραφικό υλικό και προϊόντα ακαδημαϊκής έρευνας

Περιεχόμενο Μαθήματος:

1. Ενεργειακή ασφάλεια: θεωρία και πολιτική, 1905-1945.
2. Ενεργειακή ασφάλεια: θεωρία και πολιτική μετά το 1945.
3. Η διεθνής πολιτική οικονομία του πετρελαίου και του φυσικού αερίου: ανταγωνιστικές θεωρίες και δρώντες.
4. Η πολιτική ιστορία και διεθνής πολιτική οικονομία της ενέργειας στη Μέση Ανατολή και τη Βόρειο Αφρική, 1905-1956.
5. Η πολιτική ιστορία και διεθνής πολιτική οικονομία της ενέργειας στη Μέση Ανατολή και τη Βόρειο Αφρική, 1957-1990.
6. Η γεωπολιτική της ενέργειας στη Μέση Ανατολή και τη Βόρειο Αφρική στη μετα-ψυχροπολεμική εποχή.
7. Ενεργειακή ασφάλεια στην αμερικανική υψηλή στρατηγική.
8. Ενεργειακή ασφάλεια στην ρωσική υψηλή στρατηγική.
9. Ενεργειακή ασφάλεια στην κινεζική υψηλή στρατηγική.
10. Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ενεργειακής Ασφάλειας και ΚΕΠΠΑ/ΕΠΑΑ.
11. Η γεωπολιτική της ενέργειας στην Κασπία και την Κεντρική Ασία.
12. Η γεωπολιτική της ενέργειας στην Ανατολική Μεσόγειο.

Μαθησιακές Δραστηριότητες/Διδακτικές Μεθόδους:

Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, παρουσίαση περιπτώσιολογικών μελετών, ατομική καθοδήγηση

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Ενδιάμεση άσκηση, τελική εξέταση, εργασίες

Διδακτικά Εγχειρίδια – Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδόσεις	Έτος	ISBN
<i>The Quest: Energy Security & the Remaking of the Modern World</i>	Daniel Yergin	Penguin Books	2012	
<i>Energy and Security: Strategies for a World in Transition</i>	Jan Kalicki & David Goldwyn (eds.)	Johns Hopkins University Press	2013	

Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδόσεις	Έτος	ISBN
<i>Russia: Playing Hardball or Bidding Farewell to Europe?: Debunking the Myths of Eurasia's New Gas Geopolitics</i>	Morena Skalamera & Andreas Goldthau	Harvard University	2016	
<i>Inside China Inc: China Development Bank's Cross Border Energy Deals</i>	Erica Downs	Brookings Institute	2011	
<i>Ο Γαλάζιος Χρυσός: Οι Ρώσο-Ουκρανικές Σχέσεις και η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Φυσικού Αερίου,</i>	Θεόδωρος Τσακίρης	Εκδόσεις Παπαζήση	2011	
Στρατηγικό Αδιέξοδο: Τι σηματοδοτούν για τις Ευρώ-Ρωσικές Ενεργειακές Σχέσεις και την Ελλάδα οι αντιρωσικές κυρώσεις της Ε.Ε. και η Εγκατάλειψη του South Stream	Θεόδωρος Τσακίρης	<i>Foreign Affairs (The Hellenic Edition)</i>	Δεκέμβριος 2015- Ιανουάριος 2016	
<i>Ιράν: Πολιτική, Οικονομία, Διεθνείς & Περιφερειακές Εξελίξεις</i>	Βιβή Κεφαλά – Χαράλαμπος Τσαρδανίδης (επιμ.)	Εκδόσεις Παπαζήση	2014	
<i>Η Ρωσία Σήμερα: Πολιτική, Οικονομία και Εξωτερικές Σχέσεις</i>	Μάνος Καραγιάννης (επιμ.)	Εκδόσεις Παπαζήση	2010	
<i>Η Κίνα και οι Άλλοι: Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο</i>	Σωτήρης Πετρόπουλος & Αστέρης Χουλιάρης (επιμ.)	Εκδόσεις Παπαζήση	2013	

<i>Η Μεγάλη Σκακιέρα,-</i>	Zbigniew Brzezinski	Εκδόσεις Λιβάνη	1997	
----------------------------	---------------------	-----------------	------	--